

Zväz múzeí na Slovensku
Sekcia pre vzdelávanie a výchovu v múzeách

Sekcia pre vzdelávanie a výchovu v múzeách Zväzu múzeí na Slovensku je zriadená v súlade s čl. 10 Stanov Zväzu múzeí na Slovensku (ďalej len ZMS) a rozhodnutím Predstavenstva ZMS zo dňa 12. 9. 2007 za účelom plnenia úloh ZMS. Sekcia bola založená a začala svoju činnosť v januári 2008. Jej hlavným cieľom je posilnenie postavenia vzdelávania v činnosti múzeí na Slovensku. Sekcia združuje odborných zamestnancov – múzejných pedagógov a všetkých pracovníkov členských múzeí na Slovensku, ktorí sa špecializujú na prípravu vzdelávacích aktivít a prácu s návštevníkmi.

Predmetom Sekcie pre vzdelávanie a výchovu v múzeách Zväzu múzeí na Slovensku (ďalej len SVVM ZMS) je najmä:

- Legalizácia múzeí ako priestoru vzdelávania a výchovy na pôde ZMS – rozvoj vzdelávacej funkcie múzeí na Slovensku.
- Posilňovanie tejto odbornej činnosti v aktivitách múzeí a vytvorenie štandardov v poskytovaní vzdelávania múzeami, ktoré spadajú pod ZMS.
- Rozvoj prakticko-odbornej činnosti v tejto oblasti a podpora múzejných pedagógov v nadobúdaní kompetencií, zručností a vedomostí pre tvorbu a realizáciu vzdelávacích programov v múzeách.

Zhodnotenie doterajšej činnosti:

ROK 2008

Prvé stretnutie SVVM ZMS sa uskutočnilo v januári 2008 v Múzeu mesta Bratislavy a bolo zvolané najmä za účelom spustenia činnosti sekcie, voľby členov, tajomníka a predsedu sekcie. Na stretnutí sa prítomní dohodli na názve, ktorý bude sekcia používať (Sekcia pre vzdelávanie a výchovu v múzeách), na predmete jej činnosti a organizačnom poriadku.

Druhé zasadnutie sekcie sa uskutočnilo 29. apríla 2008 v NBS – Múzeu mincí a medailí, Kremnica. Stretnutie bolo zamerané najmä na stanovenie cieľov a činnosti sekcie. Súčasťou programu bol aj *Trh nápadov*, ktorý predstavil niekoľko úspešne zrealizovaných vzdelávacích programov v múzeách na Slovensku. Takýto spôsob zdieľania skúseností a príkladov dobrej praxe prítomní veľmi ocenili a dohodli sa, že bude súčasťou každého stretnutia sekcie. Na zasadnutí sa zúčastnilo 36 účastníkov (prítomní boli aj všetci stáli členovia, predsedníčka a tajomník sekcie).

Ďalšie, tretie stretnutie sekcie sa konalo 29. október 2008 v SNM – Múzeu v Martine (Etnografickom múzeu) a bolo venované prezentáciám konkrétnych vzdelávacích projektov a programov, ktoré predstavili členovia sekcie a pracovníci rôznych múzeí na Slovensku. Zasadnutie malo charakter pracovného stretnutia či jednodňovej konferencie.

ROK 2009

Okrem pracovných stretnutí stálych členov sekcie bola jej činnosť zameraná v roku 2009 najmä na prinášanie možností ďalšieho vzdelávania múzejníkov, ako aj priestoru na ich stretávanie, diskusiu, zdieľanie skúseností a inšpirácie pre ich ďalšiu prácu. V roku 2009 sme zrealizovali dve nosné aktivity: **Študijnú cestu Bratislava – Viedeň a Celoslovenskú konferenciu Čo letí v múzejnej pedagogike.**

• Dvojdňová študijná cesta Bratislava – Viedeň

V dňoch 3. – 4. júna 2009 sekcia zorganizovala dvojdňovú študijnú cestu do Bratislavy a Viedne. Študijná cesta bola zameraná na ďalšie vzdelávanie múzejných pedagógov, ukážku konkrétnych vzdelávacích programov múzeí v Bratislave a spoznanie vzdelávacích prístupov a programov dvoch viedenských múzeí.

- Bratislava / 3. jún 2009 / program:
Ukážka vzdelávacieho programu *Na návšteve u Apponiho* v Múzeu mesta Bratislavy na Radničnej ul., program viedla Beata Husová. Druhá skupina: ukážka programu *Iné svety*, ktorý je založený na princípoch objektového učenia. Program k výstave Šangri-la v Slovenskom národnom múzeu na Vajanského náb. 2; program viedli Marcela Lukáčová a Eva Kotláriková (Oddelenie múzejnej pedagogiky), poobede sa skupiny vymenili a program sa v múzeách realizoval ešte raz. Na prvom dni študijnej cesty sa zúčastnilo 40 ľudí.
- Viedeň / 4. jún 2009 / program:
Návšteva Zoom Detské múzeum, MuseumsQuartier, Museumsplatz 1, Viedeň; stretnutie s múzejným pedagógom, prehliadka múzea a prezentácia ich vzdelávacích programov; poobede sme navštívili Prírodovedné múzeum, Maria Theresien-Platz, Viedeň, kde sme sa taktiež stretli s múzejnou pedagogičkou Agnes Mair, ktorá nám ukázala expozície a predstavila vzdelávacie aktivity múzea a didaktické pomôcky, ktoré pri ich realizácii používajú. Na druhom dni študijnej cesty sa zúčastnilo 26 pracovníkov múzeí.

Študijnú cestu hodnotím ako veľmi úspešnú, bratislavská časť poskytla príklady dvoch možných prístupov v dvoch rozdielnych múzeách, pričom účastníci mali možnosť si daný program vyskúšať/absolvovať na vlastnej koži a v druhej časti sme ho potom metodicky predstavili a rozoberali s účastníkmi. Viedenská časť cesty bola mimoriadne inšpiratívna, ZOOM Detské múzeum mnohých z nás oslovilo metodikou svojej práce, zaujímavou výstavou o smrti, ktorá bola určená pre deti a tiež otvoreným zdieľaním ich skúseností s prácou a každodennou praxou detského múzea. Prírodovedné múzeum zase ocenili kolegovia, ktorí pracujú v prírodovedecky zameraných múzeách.

Konferencia Čo letí v múzejnej pedagogike ??

V dňoch 26. a 27. októbra 2009 zorganizovala sekcia a Slovenské národné múzeum – Oddelenie múzejnej pedagogiky v spolupráci s Múzeom mesta Bratislava celoslovenskú konferenciu s názvom Čo letí v múzejnej pedagogike. Naším cieľom je založiť tradíciu pravidelných výročných konferencií, ktoré budú odborne a tematicky zamerané na vzdelávanie v múzeách, mapovať súčasný stav, prinášať najnovšie trendy a možnosti rozvoja tejto oblasti na Slovensku. Nosnými témami konferencie boli:

- múzeá a vzdelávací systém / ako sa odrazila reforma školstva vo vzdelávacích programoch múzeí?
- aká je súčasná situácia v oblasti múzejnej pedagogiky na Slovensku?
- najnovšie trendy a príklady dobrej praxe

Program konferencie bol rozdelený do tematických blokov, ktoré vždy zahŕňali teoretický príspevok a príklady z praxe – konkrétne vzdelávacie programy realizované v niektorom z múzeí na Slovensku a ich metodiku. V rámci druhého dňa konferencie nadviazali na program tri tematické workshopy (práca v malých skupinách). Konferencia sa konala v Primaciálnom paláci

v Bratislave. Podrobný program a materiál pre účastníkov konferencie je prílohou tohto dokumentu.

Prvá výročná konferencia zameraná na múzejnú pedagogiku mala podľa organizátorov i účastníkov veľmi dobrú odbornú úroveň a kvalitu. Jej priebeh hodnotím ako veľmi úspešný, konferencia bola pre mnohých pracovníkov prínosná a inšpiratívna. Na konferenciu sa prihlásilo 105 účastníkov z múzeí na Slovensku, čo považujeme za mimoriadny úspech. Na konferencii vystúpilo 17 rečníkov zo Slovenska a Čiech. Začiatkom roka 2010 by sme radi vydali zborník z konferencie.

ROK 2010

Činnosť Sekcie pre výchovu a vzdelávanie v múzeách pokračovala aj v roku 2010 tak, aby sa naplňali jej ciele a poslanie. V Marci 2010 sme zorganizovali pracovné a metodické stretnutie, na ktorom prebehla voľba predsedníctva sekcie: zmena nastala na poste tajomníčky – stala sa ňou Andrea Jamrichová zo SNM – Múzea Červený Kameň, vo funkcii predsedníčky sekcie zostala Marcela Lukáčová zo SNM.

Výsledky a aktivity činnosti sekcie v roku 2010:

- **Vydanie zborníku z konferencie Čo letí v múzejnej pedagogike**

V spolupráci so Slovenským národným múzeom sme vydali zborník textov z konferencie, ktorá sa konala v októbri 2009. Zborník má 106 strán a predstavuje príspevky všetkých prezentujúcich. Zborník bol distribuovaný do siete múzeí SR a účastníkom konferencie.

- **Zasadnutie sekcie a otvorená ukážka vzdelávacieho programu**

Termín zasadnutia: **15. marec 2010 (pondelok) o 10.30 hod**

Miesto konania: **Malokarpatské múzeum v Pezinku, M.R. Štefánika 4, Pezinok**

Program:

10.30 – 12.00 zasadnutie sekcie, **voľba nového predsedníctva** a členov sekcie, diskusia o ďalšej činnosti a úlohách sekcie na najbližšie dva roky

12.00 – 14.00 **ukážka vzdelávacieho programu *Omán omám, šíp šíp...***, ktorý je inšpirovaný príbehom Agnes Horniačky podľa záznamu v Pezinskej kronike kriminálnych činov z roku 1702, cieľom programu bolo oboznámiť účastníkov so súdnymi procesmi s čarodejnicami; forma programu: štruktúrovaná dramatická hra; aktivitu absolvujeme ako skupina účastníkov a po jeho ukončení nadviažeme diskusiou o jeho metodike, program vedie Barbora Jurinová, múzejná pedagogička Malokarpatského múzea

14.00 – 15.00 prehliadka múzea, diskusia, záver stretnutia

Na zasadnutí sa zúčastnil aj predseda Bratislavského samosprávneho kraja Ing. Pavol Frešo.

- **Študijná cesta BUDAPEŠŤ**

V októbri 2010 sekcia zorganizovala dvojdňovú študijnú cestu zameranú na ďalšie vzdelávanie múzejných pedagógov, ukážku konkrétnych vzdelávacích programov galérií a múzeí v Budapešti. Program pripravila Judit Pukai, múzejná pedagogička Vlastivedného múzea v Galante v spolupráci s tajomníčkou sekcie Andreou Jamrichovou.

Termín: 7. – 8. október 2010 (štvrtok a piatok)

Program:

12.45 stretnutie na železničnej stanici Keleti pályaudvar v Budapešti pri INFO pod schodmi, spoločný odchod do prvého múzea

- 14:00** návšteva 1. múzea / *Nemzeti Múzeum* – Národné múzeum www.hnm.hu, stretnutie s múzejným pedagógom a ukážka vzdelávacieho programu
- 17.30** ubytovanie sa v hoteli
- 18.30** večera - individuálne, spoločná malá prehliadka centra mesta alebo individuálny program

8. október / piatok

- 10:00** návšteva 2. múzea / *Iparművészeti Múzeum* – Múzeum úžitkového umenia www.imm.hu, stretnutie s múzejným pedagógom a ukážka vzdelávacieho programu
- 12:00** obed, individuálne
- 13:30** návšteva 3. inštitúcie / *Műcsarnok* – výstavná hala Mucsarnok www.mucsarnok.hu, stretnutie s múzejným pedagógom
- 16.00/16.30** koniec – individuálny program - cesta domov alebo ešte jeden nocľah a cesta domov až na druhý deň (v sobotu 9.10.)

• **Metodika na webových stránkach ZMS – v časti venovanej sekcii**

Na webových stránkach ZMS sme v časti o sekcii vytvorili záložku, do ktorej ukladáme metodiky rôznych vzdelávacích programov múzeí. Tie slúžia ako zdroj inšpirácie pre iných múzejných pedagógov a napomáhajú ku skvalitneniu vzdelávacích programov poskytovaných múzeami.

Všetky aktivity sekcie boli v priebehu celého roka prezentované na webovej stránke www.zms.sk.

Spracovala Marcela Lukáčová, SNM